

Дэканат Радунь Паселішча вядома з дру-гой паловы XVII ст. як маёнтак Калвелішкі ў Ашмянскім павеце, які належаў роду Пражмоўскіх і ў склад якога ўваходзілі вёска Калвелішкі і мястэчка Смолінск (пазней Канвалішкі). Смолінскі касцёл адзначаны ў 1738 г. як ужо дзеючы і прыпісаны ў якасці капліцы да беняконскай парафіі. Гэта была пабудаваная ў выгля-дзе цэнтральнай, хутчэй за ўсё васьміграннай ратонды святыня. У алтары святыні быў змешчаны абраз св. Ганны. У канцы XIX ст. капліца па невядомых прычынах стаяла зачыненая.

У 1808 г. Мікалай Янкоўскі, канонік мінскай катэдры і тагачасны ўладальнік вёскі, сумесна са сваімі пляменнікамі Амброзіем і Алойзам Янкоўскімі, зафундавалі тут самастойную парафію і касцёл, кансэкраваны пад тытулам св. Мікалая 28 жніўня 1809 г. Дзвюхвежавая святыня была пабудавана з сасны над каменнай крыптай – родавай пахавальняй роду Янкоўскіх. Першымі тут былі пахаваны тры фундатары касцёла – Мікалай Янкоўскі (+1821), Амброзій, маршалак шляхты ашмянскай (+1828) і Алойзы, ветэран польскага войска (+1840). У галоўным алтары было змешчана вялікае разьбянае Укрыжаванне. † Да 1827 г. канвелішскі касцёл абслугоўвалі ксяндзы з віленскага кляштара місіянераў (парафія лічылася місійнай пляцоўкай), а потым толькі дыяцэзіяльныя пробашчы. У XIX ст. парафія ўваходзіла ў склад Вішнеўскага дэканата, у той час да парафіі адносілася капліца ў Стоках (сёння Літва) і дзейнічала місіянерская школка ў саміх Канвелішках. “За польскім часам” парафія ўвайшла ў новаўтвораны Беняконскі дэканат, пры гэтым капліца ў Стоках атрымала статус філіяльнага касцёла. Колькасць вернікаў парафіі тады перавышала 3500 чалавек.

Напрыканцы XIX ст. касцёл у Канвелішках уяўляў сабою дзвюхвежавую святыню ў стылі г.зв. “станіславаўскага класіцызму”. Чатыры магутныя круглыя слупы неслі хвалісты фронтон галоўнага фасада, які фланкавалі дзве двух’ярусныя чацверыковыя вежы пад паўсферычнымі купаламі з васьміграннымі барокавымі глаўкамі. Злева, асобна ад касцёла, стаяла двух’ярусная (меншы чацвярык на большым), таксама драўляная званіца пад чатырохсхільным гонтавым дахам з крыжам. Комплекс быў агароджаны драўляным плотам.

~~Гродзенская дзяцэзія, Гродзенскі дэканат, Канвелішкі, Свята-Міхайлаўскі касцёл, алтар.~~